

I.

ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 21.12.2016 г.
COM(2016) 816 final

СЪОБЩЕНИЕ НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТА

**Актуално състояние и възможни следващи стъпки по отношение на липсата на
реципрочност с някои трети държави в областта на визовата политика
(последващи действия на Съобщението от 12 април)**

I. ВЪВЕДЕНИЕ

На 12 април 2016 г. Комисията публикува съобщение относно актуалното състояние и възможните следващи стъпки по отношение на липсата на реципрочност с някои трети държави в областта на визовата политика¹. В съобщението беше посочено, че с активната подкрепа на Комисията нотифицираните случаи на липса на реципрочност с осем трети държави в по-голямата си част са отстранени. Ако съответната трета държава не е отменила изискването за виза до 12 април 2016 г., Регламент (ЕО) № 539/2001 на Съвета от 15 март 2001 г. задължава Комисията да приеме делегиран акт, с който за срок от 12 месеца се сuspendира премахването на визите за гражданите на тази трета държава. Регламентът изисква също Комисията да вземе предвид последиците от сuspendирането на премахването на визите за външните отношения на ЕС и неговите държави членки. Поради това в Съобщението от месец април беше подчертано значението на пълното участие на Европейския парламент и на Съвета при прилагането на механизма за реципрочност и предвид на особено чувствителния политически характер на сuspendирането на премахването на визите бяха оценени последиците и въздействието от сuspendирането на премахването на визите за гражданите на засегнатите трети държави. Европейският парламент и Съветът бяха приканени спешно да започнат обсъждания въз основа на направената оценка и да заемат позиция относно най-подходящия начин за постигане на напредък.

Вследствие на това през юли 2016 г. Комисията направи преглед на напредъка, отбелязан между април и юли, и набеляза следващите стъпки за постигането на пълна визова реципрочност². Тя приветства постигането на пълна визова реципрочност с Бруней. Що се отнася до Канада, Комисията очакваше срещата на високо равнище ЕС—Канада като възможност за потвърждаване на осезаемия напредък към премахване на изискването за визи за българските и румънските граждани. Тя отбеляза също така, че Съединените щати не са пристъпили към премахване на изискването за визи за българските, хърватските, кипърските, полските и румънските граждани. Комисията се ангажира да използва всички възможности, за да продължи да настоява за пълна визова реципрочност с Канада и Съединените щати, работейки в координация със засегнатите държави членки с цел по-бързото постигане на резултати, както и да докладва за отбелязания по-нататъшен напредък преди края на годината.

В настоящото съобщение се прави преглед на постигнатия след юли 2016 г напредък в обсъжданията с двете оставащи държави. По-специално в него се докладва за осезаемия напредък, отбелязан с Канада, и за актуалното състояние на обсъжданията със Съединените щати и се набелязват следващите стъпки.

II. РАЗВИТИЕ СЛЕД ПРИЕМАНЕТО НА ПОСЛЕДВАЩОТО СЪОБЩЕНИЕ ОТ МЕСЕЦ ЮЛИ ЗА ПОСТИГАНЕ НА НАПРЕДЪК КЪМ ПЪЛНА ВИЗОВА РЕЦИПРОЧНОСТ

Канада (нотификация от България и Румъния)

Във връзка с Канада в Последващото съобщение от месец юли бяха отбелязани зачестилите през последните месеци конструктивни обсъждания с Канада, включително на най-високо политическо равнище, и ангажиментът на канадското

¹ COM(2016) 221 final от 12 април 2016 г. („Съобщението от месец април“).

² COM(2016) 481 final от 13 юли 2016 г. („Последващото съобщение от месец юли“).

правителство да продължи да работи с ЕС за постигането на пълна визова реципрочност за всички граждани на ЕС. Комисията продължи да настоява за пълна визова реципрочност в координация с България и Румъния, за да ускори постигането на резултати, и очакващо срещата на високо равнище ЕС—Канада като възможност за потвърждаване на осезаемия напредък към премахване на изискването за визи за българските и румънските граждани.

В резултат на засилените и координирани усилия и трайния ангажимент между ЕС и Канада преди 16^{ата} среща на върха ЕС—Канада, която се проведе на 30 октомври 2016 г. в Брюксел, Канада представи ясен график за постигането на пълна реципрочност в премахването на визовия режим.

Канадското правителство обяви³, че възnamерява да въведе частично премахване на изискването за визи за пътуващите до Канада румънски и български граждани, които отговарят на определени условия. От 1 май 2017 г. за румънските и българските граждани, които са притежавали виза за временно пребиваване в Канада през последните 10 години или които понастоящем притежават валидна виза с неимигрантска цел за САЩ, няма да се изисква виза за временно пребиваване и те ще могат да пътуват до Канада или да преминават транзитно през страната с електронно разрешение за пътуване (Electronic Travel Authorization) вместо с виза. Канадското правителство възnamерява да премахне изискването за визи за българските и румънските граждани на 1 декември 2017 г. Решението на Канада за премахване през 2017 г. на изискването за визи за българските и румънските граждани беше потвърдено в Съвместната декларация⁴ от срещата на върха ЕС—Канада.

Комисията приветства решението на Канада да премахне изискването за визи за всички български и румънски граждани, пътуващи за Канада, от 1 декември 2017 г. Комисията ще работи както с държавите членки, така и с Канада за установяването на пълна визова реципрочност в договорения срок.

Съединени щати (нотификация от България, Хърватия, Кипър, Полша и Румъния)

В Последващото съобщение от месец юли беше отбелязано, че въпреки по-интензивните политически и технически контакти няма налични съпоставими данни за напредък със Съединените щати, както наблюдаваните данни при Канада. Съединените щати не са пристъпили към премахване на изискването за визи за българските, хърватските, кипърските, полските и румънските граждани при пътуванията им до САЩ. Поради това Комисията продължи да настоява за пълна визова реципрочност със Съединените щати в координация с петте засегнати държави членки на всички подходящи форуми, като се използват всички възможности за обсъждане на пътя напред и на всички варианти или необходими действия, които следва да бъдат предприети за постигането на тази цел.

³ <http://news.gc.ca/web/article-en.do?nid=1145359>.

⁴ Параграф 20 от Съвместната декларация гласи: „Ние приветстваме и признаваме значението на засилената мобилност, включително чрез безвизово пътуване между Европейския съюз и Канада за всички наши граждани, предвидено в Споразумението за стратегическо партньорство между Канада и ЕС. Решението на Канада да премахне изискването за визи за всички български и румънски граждани към края на 2017 г. ще улесни допълнително силните културни, образователни, семейни и стопански взаимоотношения, които съществуват между Канада и Европа.“ (<http://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2016/10/30-eu-canada-declaration/>).

Условията за включване в Програмата на САЩ за отмяна на визовия режим са определени от Конгреса в законодателен акт. Програмата се изпълнява от администрацията и съгласно действащото законодателство администрацията няма право да разреши включването на нови партньорски държави в програмата освен ако тези държави не изпълняват определените в законодателството критерии.

На 8 септември 2016 г. се състоя среща на високопоставени служители по въпросите на правосъдието и вътрешните работи от ЕС и САЩ, на която ЕС призова за пълна визова реципрочност, но Съединените щати подчертаяха, че задачата на американското Министерство на вътрешната сигурност е да запази Програмата за отмяна на визовия режим, както и да следи, че тя изпълнява ролята си да гарантира сигурността на Съединените щати. За тази цел Министерството на вътрешната сигурност работи за цялостното прилагане на мерките за повишаване на сигурността в контекста на Програмата за отмяна на визовия режим, за които Конгресът взе решение през декември 2015 г. Министерството на вътрешната сигурност подчертва, че програмата продължава да бъде под прякото наблюдение на Конгреса, който по време на няколко изслушвания отправи критики относно начина, по който американската администрация използва отмяната на визите, предвидена в законодателството. То оцени положително усилията на ЕС за засилване на управлението на външните граници на Съюза и новите законодателни инструменти в областта на сигурността. Министерството на вътрешната сигурност подчертва обаче, че в краткосрочен план не се очаква петте държави членки, за чиито граждани се отнася изискването за визи, да се присъединят към Програмата за отмяна на визовия режим. Тези държави членки не изпълняват изискването за 3 % откази за издаване на визи, определено в американското законодателство, и поради това не могат да станат членове на Програмата за отмяна на визовия режим. Също така Министерството на вътрешната сигурност отново отбеляза, че евентуално временно сuspendиране на отмяната на визите за гражданите на САЩ ще има обратен ефект за постигането на реципрочно премахване на визите.

Тези позиции бяха потвърдени на министерската среща по въпросите на правосъдието и вътрешните работи, която се проведе между ЕС и САЩ на 4 и 5 декември 2016 г. във Вашингтон. Европейският съюз отново изтъкна важността на постигането на пълна визова реципрочност със Съединените щати възможно най-скоро. Взето бе решение работата да продължи и с новата американска администрация.

Както и през предходния период на докладване, напредък към премахването на изискването за визи за българските, хърватските, кипърските, полските и румънските граждани при пътуванията им до САЩ не е отбелян. На 8 ноември 2016 г. се проведоха избори за президент и за конгрес. Комисията ще възстанови работата си с новата американска администрация веднага след окончателното ѝ встъпване в длъжност, за да настоява за пълна визова реципрочност в координация с петте засегнати държави членки.

Следващата среща на министрите и висшите служители в областта на правосъдието и вътрешните работи на ЕС и САЩ, която се очаква да се проведе през първата половина на 2017 г., ще предостави възможност за сключването на договореност с новата администрация относно пътя напред за постигането на тази цел. Имайки предвид централната роля на американския конгрес за намирането на решение, Комисията препоръчва също така да се използват пълноценно контактите

на парламентарно равнище (от Европейския парламент и националните парламенти).

III. Позиции, приети в отговор на Съобщението от месец април и последващото съобщение от месец юли

На 12 октомври 2016 г. Европейската комисия представи актуалната ситуация пред комисията по гражданска свобода, правосъдие и вътрешни работи на Европейския парламент. Председателят направи резюме на позицията на парламентарната комисия, като заключи, че съгласно законодателството на ЕС Европейската комисия е задължена да приеме делегирани актове за сuspendиране на премахването на визите за пътуващите към ЕС граждани на държави, които са освободени от изискването за визи, за третите държави, които не прилагат реципрочно премахване на визите. Темата беше обсъдена и на 14 декември 2016 г. във връзка с устен въпрос, зададен на пленарното заседание на Европейския парламент — по-голямата част от изказалите се членове на Парламента повториха тази позиция, но също така беше обърнато внимание на последиците от сuspendирането на премахването на визите върху трансатлантическите отношения и на необходимостта от съвместна работа между институциите.

Както и през предходните три месеца, Съветът не е обсъждал въпроса.

IV. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Комисията приветства решението на канадското правителство да премахне изискването за визи за всички български и румънски граждани до декември 2017 г. и ще работи както с държавите членки, така и с Канада за установяването на пълна визова реципрочност в договорения срок. Този напредък, постигнат благодарение на набелязаните в Съобщението от април стъпки и на доброто сътрудничество с правителствата на България и Румъния, както и с членове на Европейския парламент, показва, че осезаем напредък към постигането на пълна реципрочност в премахването на визовия режим може да бъде отбелян чрез траен ангажимент и постоянни дипломатически контакти.

По отношение на Съединените щати Комисията отбелязва, че през последните пет месеца, както и през предходния период на докладване, страната не е пристъпила към премахване на изискването за виза за българските, хърватските, кипърските, полските и румънските граждани при пътуванията им до САЩ, което се дължи отчасти и на проведените избори. След встъпването в длъжност на новата американска администрация Комисията незабавно ще възобнови усилията си за настояване за пълна визова реципрочност в координация с петте засегнати държави членки и ще се стреми към сключването на договореност през първата половина на 2017 г. относно пътя напред за постигането на тази цел.

Комисията ще продължи да работи в тясно сътрудничество с Европейския парламент и Съвета, за да се гарантира, че Европейският съюз има единна позиция по този важен въпрос, и ще докладва за постигнатия напредък преди края на юни 2017 г.